

Kraków 19.01.2025

dr hab. inż. Joanna Duda, prof. AGH
Akademia Górniczo-Hutnicza
im. St. Staszica w Krakowie
Wydział Zarządzania
Katedra Zarządzania Organizacjami
i Kapitałem Społecznym

**Recenzja rozprawy doktorskiej pt.: „Zarządzanie wirtualnymi partnerstwami
projektowymi w środowisku międzynarodowym”, Pani mgr Marty Kędzi**

1. Podstawa opracowania recenzji

Recenzję rozprawy doktorskiej opracowano na zlecenie Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości (pismo z dnia 19.11.2024).

2. Uwagi ogólne

Przedstawiona do oceny dysertacja składa się ze wstępu, sześciu rozdziałów, zakończenia oraz bibliografii, spisu rysunków i spisu tabel. Treść zasadnicza została zawarta na 297 stronach. Na pozostałych stronach (295-368) została przedstawiona bibliografia, streszczenie, spis rysunków i tabel oraz załączniki. Układ pracy jest logiczny i spójny. Literatura dobrana w sposób prawidłowy.

Dwa pierwsze rozdziały mają charakter teoretyczny, natomiast rozdział trzeci został poświęcony metodyce prowadzonych badań, a rozdziały czwarty i piąty mają wymiar empiryczny.

W rozdziale pierwszym wyjaśniono zagadnienia związane z pojęciem i istotą zarządzania projektami. W rozdziale drugim omówiono zagadnienia związane z szeroko rozumianym wirtualnym partnerstwem projektowym. W rozdziale trzecim przedstawiono procedurę badawczą, zastosowane metody prowadzonych badań oraz metody wykorzystane do analizy otrzymanych wyników. W rozdziale czwartym zawarto wyniki własnych badań empirycznych dotyczących wybranych aspektów zarządzania projektami międzynarodowymi, a w rozdziale piątym wyniki dotyczące sposobu definiowania sukcesu przez respondentów oraz weryfikację postawionych w pracy hipotez badawczych. W rozdziale szóstym przedstawiono rozwiązanie wdrożeniowe. Konkluzje końcowe zebrano w zakończeniu.

3. Ocena metodyczna pracy

Przechodząc do szczegółowej analizy poszczególnych części pracy.

W rozdziale pierwszym szczegółowo i wyczerpująco dokonano przeglądu definicji: projektu, zespołu projektowego, kultury projektowej oraz dojrzałości projektowej. Analizie poddane zostały również kompetencje i kluczowe czynniki ułatwiające zarządzanie projektami. Jest to istotne, ponieważ omówione tutaj zagadnienia są przedmiotem badań empirycznych w części praktycznej. Rzetelna analiza przeprowadzona przez Autorkę w tym rozdziale stanowi solidny fundament dla prowadzonych badań empirycznych. W podrozdziale 1.5 przedstawiono przegląd literatury, trafnie wyprowadzając hipotezy H1, H2 i H3. Rozdział ten oceniam pozytywnie nie mam do niego uwag.

W rozdziale drugim wyjaśniono pojęcia: sieci i partnerstwa, trafnie dobierając publikacje i cytując kluczowych autorów zajmujących się tym tematem. Dokonując przeglądu literatury, pokazano ewolucję pojęcia organizacji tymczasowej (wirtualnej), co ma istotne znaczenie w kontekście szybkiego rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz upowszechniania się pracy zdalnej, a także przedmiotu prowadzonych przez Doktorantkę badań. Autorka trafnie definiuje najważniejsze typologie kultur. Przeprowadzona analiza literatury pozwoliła na identyfikację determinant sukcesu projektu, co jest istotne z punktu widzenia badań empirycznych, których wyniki zostały przedstawione w rozdziale piątym. Na uwagę zasługuje również przegląd badań obejmujący lata 1999-2018, dotyczących miar sukcesu projektów. Na podstawie przeglądu literatury zidentyfikowano kluczowe czynniki sukcesu partnerstw współpracy. Poprawnie wyprowadzono z literatury hipotezę czwartą (H4) i hipotezę piątą (H5). Rozdział ten oceniam pozytywnie.

Rozdziały 1 i 2 mają charakter teoretyczny i zostały przygotowane w sposób, który świadczy o tym, że Doktorantka prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną w naukach o zarządzaniu i jakości.

W rozdziale trzecim – metodycznym Doktorantka w sposób prawidłowy określiła problem badawczy, który oceniam jako ważny i aktualny, biorąc pod uwagę globalizację, cyfryzację oraz konieczność współpracy w projektach międzynarodowych. Współpraca jest kluczowa dla skutecznego zarządzania projektami w dynamicznie zmieniającym się środowisku globalnym. Na podstawie przeglądu literatury przeprowadzonego w rozdziałach 1 i 2 zostały określone luki badawcze w zakresie teoretycznym, empirycznym i praktycznym. Na tej podstawie Doktorantka postawiła cztery pytania badawcze. Pytania zostały postawione w sposób prawidłowy, ale nie mogę się doszukać powiązania ze wszystkimi hipotezami. Wszystkie pytania są ważne i istotne, ale zabrakło w moim odczuciu pytania badawczego dotyczącego dojrzałości projektowej, której dotyczy H1: *Istnieje związek pomiędzy dojrzałością projektową organizacji realizującej międzynarodowy projekt partnerski a sukcesem projektu.*

Przedstawiony, w tym rozdziale, model badawczy, został skonstruowany prawidłowo i w jasny sposób pokazuje logikę formułowania hipotez badawczych.

Mam drobną uwagę, na stronie 127 pracy Doktorantka napisała cyt.: „W celu weryfikacji hipotez przeprowadzono badanie ilościowe, techniką CAWI” – chciałam zauważyć, że CAWI to technika prowadzenia badań (zbierania danych), a nie metoda służąca do weryfikacji hipotez. W dalszej części tego rozdziału określono zakres prowadzonych prac badawczych z wykorzystaniem triangulacji: teoretycznej, danych i badaczy.

Na stronie 128 pracy (rys. 3.2) przedstawiono procedurę badawczą, która została opracowana prawidłowo, wyraźnie odróżniając część naukową od wdrożeniowej. Dobrze przygotowana procedura badawcza jest podstawą poprawnie przeprowadzonych badań. W części naukowej pracy zostały wykorzystane metody badań ilościowych i jakościowych. Badania ilościowe objęły badanie kwestionariuszowe, próbę badawczą stanowiło 123 kierowników projektów lub liderów pakietu roboczego. Próba badawcza została dobrana w sposób właściwy dla realizowanych badań, jej charakterystyka została przedstawiona w rozdziale 3.4.2 – nie mam uwag. Właściwa liczebność próby badawczej w badaniach ilościowych jest bardzo istotna z punktu widzenia jej reprezentatywności oraz formułowania i uogólniania wniosków z przeprowadzonych badań.

W wyniku przeprowadzonej analizy czynnikowej zostały wskazane zmienne użyteczne z praktycznego punktu widzenia. Operacjonalizacja zmiennych została przeprowadzona i opisana w prawidłowy sposób.

Badania jakościowe zostały zrealizowane z wykorzystaniem metody obserwacji uczestniczącej dziewięciu partnerstw realizujących projekty międzynarodowe oraz dziewięciu wywiadów pogłębionych. Połączenie badań ilościowych i jakościowych pozwoliło na uzyskanie bardziej wszechstronnych, rzetelnych i użytecznych wyników, co jest kluczowe dla skutecznego prowadzenia badań naukowych. Badania ilościowe dostarczyły danych liczbowych, które zostały poddane analizie statystycznej, co pozwoliło na identyfikację wzorców i trendów. Natomiast badania jakościowe dostarczyły głębszego zrozumienia kontekstu, motywacji i doświadczeń badanych osób.

W części praktycznej wykorzystano metody jakościowe oparte na procesach grupowych, takich jak: warsztat przyszłościowy oraz kawiarenka deliberacyjna.

W rozdziale czwartym zostały przedstawione wyniki badań dotyczące kluczowych atrybutów międzynarodowych projektów partnerskich, takich jak: międzyorganizacyjność, wielokulturowość, komunikacja, zarządzanie wiedzą oraz zarządzanie zespołem projektowym. Sprawnie łącząc wyniki badań ilościowych i jakościowych, Doktorantka wykazała się umiejętnością samodzielnego prowadzenia badań, prezentacji oraz analizy ich wyników, a także zdolnością do integracji różnych metod badawczych.

W rozdziale piątym przedstawiono wyniki badań własnych dotyczących sposobu definiowania sukcesu oraz określono związek sukcesu z wybranymi elementami istotnymi z punktu widzenia realizacji projektu międzynarodowego. Zidentyfikowano trzy wymiary sukcesu projektu (tab. 5.1 str. 214) co stanowiło podstawę do dalszych badań i analizy ich wyników. Ważną częścią tego rozdziału jest pkt. 5.3, w którym przy użyciu narzędzi statystycznych dokonano weryfikacji hipotez badawczych. Dwie z pięciu sformułowanych w pracy hipotez (H3 i H5) zostały potwierdzone. Pozostałe trzy (H1, H2, H4) nie zostały potwierdzone. W punkcie 5.5 pracy, Doktorantka bardzo jasno i klarownie przedstawiła związek sukcesu projektu ze zidentyfikowanymi w toku badań kluczowymi atrybutami zarządzania projektami międzynarodowymi, wykazując się tym samym dojrzałością badawczą.

W rozdziale 6 zaprezentowano rozwiązanie wdrożeniowe, które powstało w wyniku przeprowadzonych prac badawczych omówionych we wcześniejszych rozdziałach tej pracy. Prace badawcze były realizowane w ramach doktoratu wdrożeniowego we współpracy z

Fundacją Rozwoju Aktywności Międzynarodowej i Edukacji – FRAME. Rozwiązanie obejmuje dobór platformy do zarządzania projektami, adekwatnej do specyfiki europejskich projektów partnerskich oraz opracowanie zbioru ponad 60 gotowych do wykorzystania narzędzi zarządczych, które można zastosować na poszczególnych etapach zarządzania projektami europejskimi. Opracowany zestaw narzędzi w języku angielskim obejmuje 100 stron i stanowi załącznik tej pracy. Do podsumowania fazy testowania i zbierania opinii wykorzystano metody jakościowe, takie jak: warsztat przyszłościowy oraz kawiarenkę deliberacyjną. Metody te pozwoliły na uzyskanie głębszego zrozumienia badanych zagadnień oraz na zebranie cennych opinii i sugestii od uczestników. Cel wdrożeniowy pracy został zrealizowany.

Zakończenie jest zwięźczeniem pracy. W sposób jasny i syntetyczny zebrano tutaj najważniejsze wnioski oraz przedstawiono rekomendacje dla dalszych kierunków badań. Omówiono również ograniczenia przeprowadzonych badań.

4. Uwagi dyskusyjne do wybranych fragmentów pracy

W ramach części wdrożeniowej pracy opracowano rozwiązanie komunikacyjno-zarządcze, które obejmuje dwie części. Pierwszą z nich jest rekomendacja platformy AdminProject. W związku z tym mam pytanie, czy były rozważane inne platformy (narzędzia). Jeśli tak, to jakie? i dlaczego zostały odrzucone? Na stronie 269 pracy wymieniono moduły z narzędziami rekomendowanej platformy, które są istotne z punktu widzenia realizacji projektów międzynarodowych. W związku z tym mam pytanie, jak wygląda kwestia bezpieczeństwa danych, ponieważ jednym z narzędzi jest przechowywanie dokumentacji projektowej i zapewne baza danych.

W toku prowadzonych badań trzy hipotezy (H3, H4, H5) zostały odrzucone, ale wcześniej zostały wyprowadzone z literatury (w rozdziałach 1 i 2). Stąd moje pytanie z czego wynika, że otrzymane wyniki badań są odmienne od stanowiska prezentowanego w literaturze przedmiotu?

Powyżej wskazane uwagi i pytania, nie wpływają na ocenę końcową pracy, wyrażam nadzieję, że będą one przedmiotem dyskusji i zostaną wyjaśnione w trakcie obrony.

5. Ocena końcowa

Dokonując syntetycznej oceny rozprawy, można stwierdzić, że Doktorantka przeprowadziła badania i analizy, które pozwoliły na zrealizowanie celu naukowego oraz wdrożeniowego pracy, wykazując się przy tym ogólną wiedzą teoretyczną w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości oraz umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Przedstawione w pracy rozwiązanie problemu naukowego jest oryginalne i wypełnia wskazane w pracy luki w zakresie teoretycznym, empirycznym i praktycznym. Rozwiązanie wdrożeniowe jest również oryginalne i innowacyjne. Wnioskuje o wyróżnienie pracy.

W konkluzji mogę przyjąć, że rozprawa doktorska mgr Marty Kędzi pt.: *Zarządzanie wirtualnymi partnerstwami projektowymi w środowisku międzynarodowym*, spełnia wymagania ustawy o Szkolnictwie Wyższym i Nauce oraz wniesć do Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości o dopuszczenie Doktorantki do jej obrony.

Joanna Dulla